

Ròòmù Fi Ìran náà Múlẹ̀—Nọ́nbà Kínní

Ìtumò Àdání Kan

Jeff Pippenger

2024-06-28

Àti ní àwọn àkókò wọnyí, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yòò dide sí ọ̀ba gúúsù; àwọn alágbèrè láàárín àwọn èniyàn rẹ̀ yòò sì gbé ara wọn ga láti mú ìran náà sẹ̀; sùgbọ̀n wọn yòò sùbú. Dáníẹ̀lì 11:14.

Ọ̀rọ̀ náà “ẹ̀kọ̀” nínú àyíká Ìsìn Kristẹ̀ni dúró fún àwọn òtítọ̀ tí a ti fi múlẹ̀ nínú Bíbẹ̀lì. Oríṣíríṣi àjọ̀ tí wọn n jẹ́wọ̀ ara wọn gẹ́gẹ́ bí ti Kristẹ̀ni ní àwọn ikọ̀jọ̀pọ̀ ẹ̀kọ̀ tí ó yàtọ̀ síra, èyí tí wọn túmọ̀ sí gẹ́gẹ́ bí ẹ̀kọ̀ Bíbẹ̀lì, sùgbọ̀n Òtítọ̀ kan soṣo ni ó wà. Ìyàtọ̀ láàárín “òtítọ̀ pípé” àti “ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ irònú” jẹ́ kókó-ọ̀rọ̀ tí ó wà ní òde àkíyèsí wa ní àkókò yìí.

Nítórí náà, Pílátù wí fún un pé, Njẹ́ ọ̀ba ni iwọ̀ jẹ́ nígbà náà? Jẹ́sù dáhùn pé, Ìwọ̀ ni ó sọ pé ọ̀ba ni èmi. Nítórí èyí ni a bí mi sí, àti nítórí èyí ni mo sẹ̀ wá sí ayé, kí n lè jẹ́rì sí òtítọ̀. Olúkúlùkù èni tí í sẹ̀ ti òtítọ̀, ó n gbọ̀ ohùn mi. Pílátù wí fún un pé, Kí ni òtítọ̀? Nígbà tí ó sì ti sọ èyí, ó tún jáde lẹ̀ sọ̀dọ̀ àwọn Júù, ó sì wí fún wọn pé, Èmi kò rí ẹ̀sùn kankan nínú rẹ̀ rárá. Johanu 18:37, 38.

Òtítọ̀ ni Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run; ohùn Rẹ̀ ni í sẹ̀, ó sì jẹ́ Kristi tikára Rẹ̀.

“A gbọ̀dọ̀ mọ̀ fúnra wa ohun tí ó jẹ́ Ìsìn Kristẹ̀ni, ohun tí òtítọ̀ jẹ́, ohun tí ìgbàgbọ̀ tí a ti gbà jẹ́, àti ohun tí àwọn òfin Bíbẹ̀lì jẹ́—àwọn òfin tí a fi fún wa láti ọ̀dọ̀ aṣẹ̀ gíga jùlọ̀. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn wà tí wọn n gbàgbọ̀ láini ìdí tí wọn lè fi dá ìgbàgbọ̀ wọn lé, láini ẹ̀rì tó péye nípa òtítọ̀ ọ̀ràn náà. Bí a bá gbé èrò kan kalẹ̀ tí ó bá àwọn èrò tí wọn ti ní tẹ̀lẹ̀ mu, wọn máa n sẹ̀ tán láti gbà á. Wọn kì í ronú láti inú okunfà dé àbájáde; ìgbàgbọ̀ wọn kò ní ipilẹ̀ tòótọ̀, àti ní àkókò idánwò wọn yòò rí i pé wọn ti kọ̀ ilé wọn lé orí iyanrin.”

“Èni tí ó bá sinmi ní itẹ̀lọ̀rùn pẹ̀lú imọ̀ aláipé tirẹ̀ nípa Ìwé Mímọ̀ ní àkókò yìí, tí ó sì n rò pé èyí tó fún ìgbàlà rẹ̀, ó n sinmi nínú itanjẹ̀ apaniyan. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn wà tí a kò fi àriyànjiyàn Ìwé Mímọ̀ pèsè wọn ní kíkún, kí wọn lè mọ̀ aṣiṣe yàtọ̀, kí wọn sì dá gbogbo àṣà ìbilẹ̀ àti ìgbàgbọ̀ asán lẹ̀bi, èyí tí a fi tan wọn jẹ́ gẹ́gẹ́ bí òtítọ̀. Sátàni ti mú èrò tirẹ̀ wọ̀ inú ijọ̀sin Ọ̀lọ̀run, kí ó lè ba irọ̀rùn ihinrere Kristi jẹ́. Ọ̀pọ̀ èniyàn tí wọn n jẹ́wọ̀ pé wọn gbà òtítọ̀ ìsinsinyí gbọ̀, kò mọ̀ ohun tí ó dá ìgbàgbọ̀ tí a fi lé àwọn mímọ̀ lẹ́wọ̀ lẹ́kẹ̀kan soṣo kalẹ̀—Kristi nínú yín, irẹ̀tí ògo. Wọn rò pé àwọn n dáàbò bo àwọn ààmì àalà àtíjọ̀, sùgbọ̀n wọn tutù diẹ̀diẹ̀, wọn sì aláibikítà. Wọn kò mọ̀ ohun tí ó túmọ̀ sí láti hun un sínú irírí wọn àti láti ní iwà rere gidi ti ifẹ̀ àti ìgbàgbọ̀. Kì í sẹ̀ akẹ̀kọ̀ Bíbẹ̀lì tó sunmọ̀ tòsí ni wọn jẹ́, bí kò sẹ̀ aláisapá àti aláifiyèsí. Nígbà tí iyàtọ̀ èrò bá dide lóri àwọn ẹ̀ṣẹ̀ Ìwé Mímọ̀, àwọn wọnyí tí kò kẹ̀kọ̀ pẹ̀lú ète kan tí wọn sì kò dúró gbọ̀dọ̀ lóri ohun tí wọn gbàgbọ̀, máa sùbú kúrò nínú òtítọ̀. Ó yẹ́ kí a fi dandan iwádií pẹ̀kipeki sínú òtítọ̀ ọ̀run lóri gbogbo èniyàn, kí wọn lè mọ̀ pé dájúdájú ni wọn mọ̀ ohun tí í sẹ̀ òtítọ̀. Àwọn kan n sọ pé imọ̀ púpọ̀ ni àwọn ní, wọn sì ní itẹ̀lọ̀rùn pẹ̀lú ipò wọn, nígbà tí wọn kò ní itara síi fún iṣẹ̀ náà mọ̀, tàbí ifẹ̀ gbígboná síi fún Ọ̀lọ̀run àti fún àwọn ọ̀kàn tí Kristi kú nítórí wọn, ju bí èni pé wọn kò tii mọ̀ Ọ̀lọ̀run rí. Kì í sẹ̀ pé wọn ka Bíbẹ̀lì [láti lè] gba ọ̀rọ̀ inu rẹ̀ àti irinkèrindò rẹ̀ fún ọ̀kàn ara wọn. Wọn kò ní imọ̀lára pé ohùn Ọ̀lọ̀run ni tí n bá wọn sọ̀rọ̀. Sùgbọ̀n bí a bá fẹ̀ lóye

ònà igbàlà, bí a bá fẹ́ rí itànsán láti ọ̀dọ̀ Oòrùn ọ̀dodo, a gbòdò kẹ̀kọ̀ọ̀ Ìwé Mímọ̀ pẹ̀lú ète kan, nítorí àwọn ilé rí àti àwọn àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ inú Bíbẹ̀lì n ń títànsán ọ̀go kedere sórí ètò iràpadà Ọ̀lórùn, àwọn òtítító nílá wònyí sì kò tìi yé ní kedere.” The 1888 Materials, 403.

A ní láti mọ ohun tí àwọn ẹ̀kọ̀-ìtòni wònyen jẹ́, àti bí a ẹ̀ se lẹ̀ gbé àwọn òtítító wònyí kalẹ̀, fi wòn múlẹ̀, kí a sì dààbò bo wòn.

“Nísinsinyí, kò dà bí ẹni pé ó ẹ́e ẹ́e kí ẹnikẹni ní láti dúró ní òun nikan; sùgbón bí Ọ̀lórùn bá ti sòrò nípasẹ̀ mi rí, àkókò nàà yòò dé nígbà tí a ó mú wa wá níwájú àwọn igbimò àti níwájú ẹgbẹ̀egbèrún èniyàn nítorí orúkọ rẹ̀, àti pé olúkúlùkù yòò ní láti fi idí igbàgbọ̀ rẹ̀ hàn. Nígbà nàà ni àrìwísí tí ó le jùlọ̀ yòò dé sórí gbogbo ipò tí a ti gbà gbé kalẹ̀ fún òtítító. Nígbà nàà, a nílò láti kẹ̀kọ̀ọ̀ ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn, kí a lẹ̀ mọ̀ idí tí a fi gba àwọn ẹ̀kọ̀ tí a n gbèjà gbọ̀. A gbòdò fi imúdájú ogbón sàwàrí àwọn àsoyẹ̀ aláàyè ti Jèhófà.” Review and Herald, December 18, 1888.

Kí a lẹ̀ mú ẹni wá síwájú “ẹgbẹ̀egbèrún” èniyàn, ó hàn gbangba pé a ó fi diẹ̀ lára àwọn oludábò bo òtítító ní àwọn ọ̀jọ̀ ikẹyìn mú láti dààbò bo òtítító nàà nínú ọ̀nà bíi tẹ̀lífisọ̀n tàbí igbànsilẹ̀ lórí ayélujára. Báwo ni mii ni ẹgbèrún èniyàn ẹ̀ se lẹ̀ wo ẹ̀rì tí ọ̀górùn-ún mérénlélógójì ẹgbèrún nàà fi hàn? Àwọn ẹ̀kọ̀ igbàgbọ̀ tí a n gbéga fún n tọka sí ipilẹ̀ igbàgbọ̀ wa.

“Àwọn omọ ẹgbé ijo yòò ní láti kojá nínú idánwò àti àfihàn ẹ̀rì lẹ̀kọ̀ọ̀kan. A ó fi wòn sínú àwọn ipò tí a ó ti fi ipa mú wòn láti jẹ́rì fún òtítító. A ó pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ láti sòrò níwájú àwọn igbimò àti nínú àwọn ilé ẹ̀jọ̀, bóyá lóṣọ̀tọ̀ àti ní idánikanwà. Ìrírì tí i bá ti ràn wòn lẹ̀wọ̀ nínú àkókò pajawiri yí ni wòn ti kọ̀ láti ní, ọ̀kàn wòn sì kún fún ibànújẹ̀ nítorí àwọn ànfààní tí wòn fi sòfò àti àwọn ètò ibùkún tí wòn kọ̀ láti lẹ̀.” Testimonies, idipò 5, 463.

Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn kí í sàikùna láéláé, nítorí nàà bí a bá fẹ́ kí a kà wá mọ̀ ọ̀górùn-ún méjilélógójì ẹgbèrún nàà, a gbòdò mọ ohun tí a gbà gbọ̀ lórí ipilẹ̀ ohun tí a kọ̀ sínú Ọ̀rọ̀ Ọ̀lórùn. Kí àkókò idánwò tó dé, nígbà tí a ó fi mú àwọn èniyàn Ọ̀lórùn láti sàlàyé àwọn ẹ̀kọ̀ tí wòn gbà gbọ̀, Ọ̀lórùn máa n jẹ́ kí àṣiṣe wólẹ̀ kí ó lẹ̀ fi ipa mú àwọn èniyàn Rẹ̀ láti fi imúrasilẹ̀ pẹ̀lú iwádií jinlẹ̀ kẹ̀kọ̀ọ̀ Ọ̀rọ̀ Rẹ̀.

“Ídì tí kò fi sí àrìyànjiyàn tàbí idàrúdàpọ̀ láàárín àwọn èniyàn Ọ̀lórùn kò yẹ́ kí a kà sí ẹ̀rì tí ó péye pé wòn n di ẹ̀kọ̀ tí ó tọ̀ mú sìnshin. Ó yẹ́ kí a bèrù pé ó ẹ́e ẹ́e kí wòn máa ẹ̀ se iyàtò láàárín òtítító àti àṣiṣe ní kedere. Nígbà tí iwádií Ìwé Mímọ̀ kò bá mú kí àwọn ibeèrè tuntun dide, nígbà tí iyàtò èrò kò bá sì dide tí yòò mú kí èniyàn wa inú Bíbẹ̀lì fúnra wòn láti rí i dájú pé àwọn ní òtítító, nígbà nàà ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni yòò wà báyií, gẹ́gẹ́ bí ó ti rí ní ayé àtijọ̀, tí yòò di àṣà mú, tí yòò sì máa jòsìn ohun tí wòn kò mọ̀.”

“A ti fi hàn mí pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn tí wòn jẹ́wọ̀ pé wòn ní imò òtítító isinsinyí kò mọ ohun tí wòn gbàgbọ̀. Wòn kò lóye àwọn ẹ̀rì igbàgbọ̀ wòn. Wòn kò ní imọ̀rìrì tó tọ̀ sí iṣẹ́ fún àkókò isinsinyí. Nígbà tí àkókò idánwò bá dé, àwọn èniyàn kan tí wòn n wààsù fún àwọn ẹ̀lòmíràn nísinsinyí yòò rí i, nígbà tí wòn bá n sàyèwò àwọn ipò tí wòn di mú, pé ọ̀pọ̀ nìkan wà tí wòn kò lẹ̀ fi idí tí ó tẹni lórùn múlẹ̀ fún un. Títí di igbà tí a fi dán wòn wò báyií, wòn kò mọ̀ igbàrà aimọkan wòn tó pọ̀. Àti pé ọ̀pọ̀ èniyàn wà nínú ijo tí wòn n kà á sí ohun tí ó dájú pé wòn lóye ohun tí wòn gbàgbọ̀; sùgbón, títí igbà tí àrìyànjiyàn yòò fi dide, wòn kò mọ̀ àìlera tiwòn. Nígbà tí a bá yà wòn kúrò lóṣọ̀ àwọn tí igbàgbọ̀ wòn jọra, tí a sì fi ipa mú wòn dúró ní ọ̀kọ̀ọ̀kan, ní àdání àti nikan, láti sàlàyé igbàgbọ̀ wòn, yòò yà wòn lẹ̀nu láti rí bí àwọn èrò wòn ẹ̀ dàrú tó nípa ohun tí

won ti gbà gégé bí òtító. Ó dájú pé iyàpadà kan ti wà láàárín wa kúrò lódò Ọlórún aláàyè, àti yíyí padà sí ọ̀dò èniyàn, ní fífí ti èniyàn rọ̀pò ogbón ti Ọlórún.”

“Ọlórún yóò jí àwọn èniyàn Rẹ̀ dide; bí àwọn ọ̀nà mírán bá kùnà, àwọn ẹ̀kọ̀-ìsẹ̀se yóò wò láàárín won, èyí tí yóò yan won, tí yóò pín iyàngbò kúrò nínú alikama. Olúwa n pè gbogbo àwọn tí ó gbà ọ̀rò Rẹ̀ gbó pé kí won jí kúrò nínú oorun. Ìmọ̀lẹ̀ iyebíye ti dé, tí ó bá àkókò yìi mu. Òtító Bíbélì ni, tí n fí àwọn ewu tí ó wà lóri wa hàn. Ìmọ̀lẹ̀ yìi yẹ kí ó mú wa lọ sí ikẹ̀kọ̀ Ìwé Mímọ̀ pẹ̀kipẹ̀ki àti sí àyẹ̀wò tó muna jùlọ̀ ti àwọn ipò tí a dì mú. Ọlórún fẹ̀ kí a fí àdúra àti àwẹ̀ wá gbogbo àwọn ihà àti àwọn ipò òtító lójú jinlẹ̀, pẹ̀lú ifaradà. Kí í ẹ̀se pé kí àwọn onígbàgbọ̀ sinmi lóri àwọn iròyìn àfojúsùn àti àwọn èrò tí a kò sọ̀ di mímọ̀ dáadàa nípa ohun tí ó dá òtító sílẹ̀. Ìgbàgbọ̀ won gbọ̀dò jẹ̀ ẹ̀ni tí a fí ìdí rẹ̀ múlẹ̀ lóri ọ̀rò Ọlórún, kí nígbà tí àkókò idánwò bá dé, tí a sí mú won wá síwájú àwọn igbimọ̀ láti dáhùn nípa igbàgbọ̀ won, won lè ní agbára láti fí ìdí irètí tí ó wà nínú won hàn, pẹ̀lú irẹ̀lẹ̀ àti ibèrù.

“Ru, ru, ru. Àwọn kókó-ọ̀rọ̀ tí a fí n gbé kalẹ̀ fún ayé gbọ̀dò jẹ̀ òtító aláàyè sí wa. Ó ẹ̀se pàtàkì pé nígbà tí a bá n dáàbò bo àwọn ẹ̀kọ̀ tí a kà sí àpilẹ̀kọ̀ igbàgbọ̀ wa tí ó jẹ̀ ipilẹ̀, kí a má ẹ̀se jẹ̀ kí ara wa lo àwọn ijìyàn tí kò péye ní pátápátá rará. Àwọn wònyí lè tó láti dá olùtakò dúró, sùgbón won kò bu olá fún òtító. A gbọ̀dò gbé àwọn ijìyàn tó péye kalẹ̀, tí kì yóò kàn dá àwọn alátakò wa dúró nikan, sùgbón tí yóò lè fara da àyẹ̀wò tó sún mọ̀ tòsí jùlọ̀ àti iwádìí tó jinlẹ̀ jùlọ̀. Pẹ̀lú àwọn tí won ti kọ̀ ara won gégé bí akoni nínú jìjà ijìyàn, ewu nílá wà pé won kì yóò fí ọ̀rò Ọlórún lò pẹ̀lú ọ̀dodo. Nígbà tí a bá n bá alátakò padé, ó yẹ̀ kí isapá wa òtító jẹ̀ láti gbé àwọn kókó-ọ̀rọ̀ kalẹ̀ ní irú ọ̀nà bèẹ̀ tí yóò jí imúdájú sókè nínú ọ̀kàn rẹ̀, dípò kí a kan máa wá láti fún onígbàgbọ̀ ní igbẹ̀kẹ̀lé nikan.”

“Bí ilòsíwájú ogbón-inù èniyàn bá ti lè tó, ẹ̀ má jẹ̀ kí ó rọ̀ pé, kòdà fún isẹ̀jú kan soṣo, pé kò sí àiní fún iwádìí pípéye àti àidákẹ́jẹ̀ ti Ìwé Mímọ̀ kí imọ̀lẹ̀ tí ó pọ̀ síi lè hàn. Gégé bí èniyàn Ọlórún, a ti pè wá léyọ̀ọ̀kan láti jẹ̀ akẹ̀kọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀. A gbọ̀dò máa sọ̀ pẹ̀lú itara, kí a lè mọ̀ itànsán imọ̀lẹ̀ kankan tí Ọlórún yóò fí hàn sí wa. A ní láti mú àwọn imọ̀lẹ̀ àkókò òtító; àti nípasẹ̀ ikẹ̀kọ̀ pẹ̀lú àdúra, a lè rí imọ̀lẹ̀ tí ó túbọ̀ ẹ̀se kedere, èyí tí a lè gbé kalẹ̀ níwájú àwọn ẹ̀lòmíràn.” Testimonies, volume 5, 708.

Àwọn “akẹ̀kọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀” tí yóò parí ní sise àkópọ̀ ẹ̀gbèrùn ọ̀gọ̀rùn-ún m̀erínlélógójì nàà ni a ọ̀ “dán wò, a ó sí fí won hàn pé won ti jẹ̀ mímúlẹ̀ lẹ̀kọ̀ọ̀kan,” kí ikọ̀lù won pẹ̀lú àwọn agbára ayé tó mú isòro àti inúnibini òfin Ọ̀jọ̀-Àikú tí ó sún mólẹ̀ wá tó dé. Àwọn olóòótọ̀ ni Ọlórún yóò kókó “jí.” Wúndiá tí won n sùn ni a ọ̀ “jí” kúrò nínú oorun jíjinlẹ̀ tí won ti subú sínú rẹ̀ ní àkókò idádúró nàà. Bí won kò bá jí nípasẹ̀ isẹ̀ iránsẹ̀ tí Ọlórún ti gbé kalẹ̀ nípasẹ̀ àwọn àpilẹ̀kọ̀ tí a ti fí ránsẹ̀ jáde láti oṣù Keje ọ̀dún 2023, nígbà nàà ni Ọlórún yóò jẹ̀ kí “ẹ̀kọ̀ àṣìṣe” “wọ̀ inú won,” èyí tí yóò parí iyapa alíkámà àti èpò nípasẹ̀ ilàna yíyan. A wà nísinsin yìi nínú ilàna yíyan nàà.

Àwọn àṣàyàn m̀eta wà ní iwájú àwọn tí won ti n tẹ̀lẹ̀ nínú ijàmbá ọ̀ràn idánimọ̀ tó péye ti Róòmù Òde-Òní. Àṣàyàn kan ni pé Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ni Róòmù Òde-Òní; ẹ̀kejì sì ni pé agbára papacy ni Róòmù Òde-Òní; àṣàyàn keta sì ni pé àwọn ipò méjèjèì tí a m̀enu kàn sáájú kò tọ̀, àti pé agbára miiran kan ni àwọn ajinigbẹ̀ àwọn èniyàn Dániẹ̀lì n sàpẹ̀rẹ̀, àwọn tí won gbé ara won ga, tí won sì subú, tí won sì fí iran nàà múlẹ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rinlá ti Dániẹ̀lì orí kọ̀kànlá.

Mo fi idi rẹ̀ múlẹ̀ pé àrìyànjiyàn nípa bóyá Róòmù Òde-Òní ni agbára pàápàá tàbí Orilẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, ni a ti jẹ́ kí a mú wọ̀ inú iṣipayá yìi pẹ̀lú ètẹ̀ láti fi mú àwọn èniyàn Rẹ̀ kẹ̀kọ̀ọ̀ ọ̀rọ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ Rẹ̀. Ọ̀lórún ti mú kí àrìyànjiyàn yìi wáyé gégé bí ifarahàn àánú Rẹ̀. Mo fi idi rẹ̀ múlẹ̀ pé àrìyànjiyàn náà dá lóri pípèsè àwọn èniyàn Rẹ̀ sílẹ̀ fún isòro òlórún tí n bọ̀ ju kí ó kàn jẹ́ mímọ̀ ẹ̀ni tí ó tọ̀ àti ẹ̀ni tí ó ṣìṣe nípa Róòmù Òde-Òní nikan lọ. A jẹ́ kí àrìyànjiyàn náà wà, Ọ̀lórún sì pèsè rẹ̀, kí ó lè fihàn, fún ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá fẹ́ rí i, pé ọ̀ye tiwọn fúnra wọn nípa ọ̀rọ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ Rẹ̀ kò pé tàbí pé ó ṣìṣe. Nítorí náà, àrìyànjiyàn náà jẹ́ ẹ̀rí àánú Ọ̀lórún.

Àrìyànjiyàn náà kì í ṣe nípa idánimọ̀ ẹ̀ni tí í ṣe agbára tí a fi àwọn ọ̀lọ̀ṣà àwọn èniyàn rẹ̀ dúró fún nikan, sùgbọ̀n pẹ̀lú bóyá ọ̀nà ilàna ilà lé lóri ilà tí àwọn ẹ̀gbé méjèjè nínu àrìyànjiyàn náà jẹ́wọ̀ pé àwọn n gbéga ni a n lò ní ọ̀nà tó tọ̀. Àwọn ọ̀fin àṣotẹ̀lẹ̀ tí ó ní í ṣe pẹ̀lú ọ̀nà ilàna ilà lé lóri ilà náà ní àwọn ilàna àṣotẹ̀lẹ̀ pàtàkì kan tí yóò jẹ́ apá kan nínu ilàna iyàsọtò alíkámà àti èpò. Àwọn èròjà mètá nínu ọ̀nà ilàna ilà lé lóri ilà tí mo dúró pé a kò lóye rẹ̀ dáadàa nínu àrìyànjiyàn yìi ní àṣìkò yìi ni Kristi gégé bí Ọ̀títọ̀, àti Kristi gégé bí Áfà àti Òmégà, àti lílo àṣotẹ̀lẹ̀ ní ilò mètá.

Ní ikeyin, a ọ̀ò rí i pé àwọn tí wọn di ọ̀ye tí kò tọ̀ mó ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rínlá ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá n fi ipò ẹ̀kọ̀ igbàgbọ̀ wọn lẹ̀lẹ̀ lóri itumọ̀ ti ara ẹ̀ni.

Àwá pẹ̀lú ní ọ̀rọ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ tí a fi múlẹ̀ dájú jùlọ̀; ẹ̀yí tí ẹ̀yin n ṣe dárádára bí ẹ̀ bá fíyèsí i, gégé bí imọ̀lẹ̀ tí n tàn ní ibi òkùnkùn, títí ojọ̀ yóò fi mó, tí iràwọ̀ ọ̀wúrọ̀ yóò sì yọ̀ nínu ọ̀kàn yín: Ní mímọ̀ ẹ̀yí ní àkókọ̀, pé kò sí àṣotẹ̀lẹ̀ kan nínu Ìwé Mímọ̀ tí ó jẹ́ ti itumọ̀ ẹ̀nikọ̀ọ̀kan. Nítorí àṣotẹ̀lẹ̀ kò ti ọ̀wọ̀ ifẹ̀ èniyàn wá rí ní igbà àtijọ̀: sùgbọ̀n àwọn èniyàn mímọ̀ ti Ọ̀lórún sọ̀rọ̀ bí Èmí Mímọ̀ ti n sún wọn. 2 Peteru 1:19–21.

Nínu àrìyànjiyàn lóri ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rínlá, àpẹ̀rẹ̀ ohun tí mo ní ọ̀ye rẹ̀ gégé bí “itumọ̀ ti ara ẹ̀ni” ni a rí nínu The Great Controversy.

“Bí Ojọ̀ Ìsinmi ti di kókó àrìyànjiyàn pàtàkì jákèjádò Kristéndómù, tí àwọn aláṣe ẹ̀sìn àti aláṣe ayé sì ti darapọ̀ láti fi agbára mú kí a pa ojọ̀ Àikú mó, ikòsilẹ̀ àilẹ̀gbẹ̀ẹ̀gbé tí iwónba kékeré kan n fi hàn láti tẹ̀ síwájú fún ohun tí gbogbo èniyàn n béèrè yóò sọ̀ wọn di ohun ikòrìira agbáyé. A ó sì fi kún un pé kò yẹ́ kí a fara mó àwọn diẹ̀ wònyí tí wọn dúró ní itakò sí ilé-ìṣẹ̀ ijọ̀ àti ọ̀fin ijọ̀ba; pé ó sà̀n kí wọn jiyà ju kí gbogbo orilẹ̀-èdè wọ̀ inú idàrúdapọ̀ àti àilófin. Àrìyànjiyàn kan náà ni a gbé dide sí Kristi ní ọ̀pọ̀ ogórún-un ọ̀dún sẹ̀yin láti ọ̀dọ̀ ‘àwọn aláakò̀so àwọn èniyàn.’ ‘Ó yẹ́ fún wa,’ ni Káifà alágbéré náà wí, ‘kí èniyàn kan kú fún àwọn èniyàn, kí gbogbo orilẹ̀-èdè má bàa sẹ̀gbé.’ Johanu 11:50. Àrìyànjiyàn yìi yóò dà bí ẹ̀ni pé ó péye; nígbẹ̀yìn-gbẹ̀yìn a ó sì ṣe àṣe kan kalẹ̀ sí àwọn tí n sọ̀ Ojọ̀ Ìsinmi ọ̀fin kẹ̀rín di mímọ̀, tí yóò kéde pé wọn tọ̀ sí ijyà tí ó le jùlọ̀, tí yóò sì fún àwọn èniyàn ní ààyè, léyìn àkókò kan, láti pa wọn. Romanísìmù ní Ayé Àtijọ̀ àti Pùròtèsítàntìsìmù apẹ̀yìndà ní Ayé Tuntun yóò tẹ̀lẹ̀ ọ̀nà irú bẹ̀ẹ̀ sí àwọn tí n bọ̀wọ̀ fún gbogbo àṣe Ọ̀lórún.” The Great Controversy, 615.

“Àgbáyé Kristeni” dúró fún àwùjọ̀ àwọn Kristeni káàkiri ayé tàbí ara àpapọ̀ àwọn orilẹ̀-èdè àti àṣà tí Kristeni pọ̀ jù lọ nínu wọn. A sàbà máa lo ọ̀rọ̀ náà láti tọ̀ka sí àwọn apá ayé níbi tí ẹ̀sìn Kristeni ti jẹ́ ẹ̀sìn alágbára jù lọ, tí ó sì ti ní ipa òlórún lóri àṣà, ọ̀fin, àti àwọn ilàna ibáṣepọ̀ àwùjọ̀. Àgbáyé Kristeni ní itànkálẹ̀ Kristeni káàkiri ayé ní ti àwọn olùtẹ̀lẹ̀ rẹ̀, ipa àṣà rẹ̀, àti pàtàkì rẹ̀ nínu itàn. Lái yọ̀ àtúnwí tí ó wà nínu Ellen White CD-ROM kúrò, ọ̀rọ̀ náà, “Christendom,” farahàn ní igbà

ogórùn-ún kan àti m̀er̀indínlógórin. Ní ti ààyè ilè-ayé, Sister White fi hàn pé, ní gbogbogbòò, Christendom dúró fún Yúróòpù àti àwọn Amèríkà. Nínú àyíkà ọ̀rọ̀ Sister White, a mọ̀ Yúróòpù sí Ayé Àtìjọ̀, àwọn Amèríkà sì ni Ayé Tuntun.

“Sùgbón a rí eranko tí ó ní iwo bí ti ọ̀dọ̀-aguntan nàà pé ó n ‘gòkè wá láti inú ilè ayé.’ Dípò kí ó borí àwọn agbára m̀iràn lulè láti fi gbé ara rẹ̀ kalẹ̀, orílẹ̀-èdè tí a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ bá yí gbòdò dide ní agbègbè kan tí a kò tii gbé tẹ̀lẹ̀, kí ó sì dàgbà diédíẹ̀ àti ní àlàáfíà. Nítorí nàà, kò lè dide láàárín àwọn orílẹ̀-èdè tí ó kún fún ipónjù àti ijàkadì ti Ayé Àtìjọ̀—òkun rudurudu nàà ti ‘àwọn èniyàn, àti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn, àti àwọn orílẹ̀-èdè, àti àwọn ahọ̀n.’ A gbòdò wá a ní Ilè-oba Ìwọ̀-Ọ̀òrùn.”

“Orílẹ̀-èdè wo ni ti Ayé Tuntun tí ó wà ní ọ̀dún 1798 tí n dide wọ̀ agbára, tí n fi iléri agbára àti ọ̀go hàn, tí ó sì n fa àkíyèsí ayé? Ilò àmì nàà kò fi ibi fún ibéèrè kankan. Orílẹ̀-èdè kan soṣo, àti kan soṣo pére, ni ó bá àwọn àlàyè àsoṣe tẹ̀lẹ̀ yí mu; ó n tọ̀ka láisi àṣiṣe sí Orílẹ̀-Èdè Àpapọ̀ ti Amèríkà.” The Great Controversy, 441.

Gbolóhùn ikeyin nínú ipínrò tí a n sàgbéyèwò ni a ti lò láti dàmòràn pé “Romanism in the Old World and apostate Protestantism in the New” n fi “Romanism of the Old World” hàn gégé bí ipò pòopù ní àkókò Àwọn Ojọ̀ Òkùnkùn, àti Orílẹ̀-èdè Amèríkà (Píròtèsítàntì tí ó ti ṣubú kúrò nínú igbàgbó) gégé bí Róòmù Òde-Òní, tí a sojú fún nípase ọ̀rọ̀ nàà “apostate Protestantism in the New.” “Old” ni a tùmò sí itàn igbà àtìjọ̀, “New” sì ni a tùmò sí itàn òde-òní tàbí itàn asiko yí. Ilò yẹn n yí ọ̀ye tí Sister White ti fidí m̀lẹ̀ kalẹ̀ nípa Kristèndòòmù àti Old and New world méjèjì pa mọ̀.

Àwọn tí wón n lo gbolóhùn nàà ní ti itàn àtìjọ̀ àti ojọ̀ iwájú, n so “itumò ti ara eni” di mímò ní itakò tààrà sí itumò tí Arábinrin White pète. Èsùn nàà ni pé “Ayé Àtìjọ̀” dúró fún itàn igbàani, àti pé “Tuntun” dúró fún itàn òde-òní tàbí itàn isinsin yí (Tuntun).

Ipínrò nàà wí pé, “yòò lépa.” Ijọ̀ Róòmù àti Pùròtèsítàntì tí ó ti ṣubú “yòò lépa ọ̀nà kan nàà sí àwọn tí n bọ̀lá fún gbogbo àwọn àṣe Ọ̀lórùn.” Ayé Àtìjọ̀ nínú ipínrò nàà ni Yúróòpù, Ayé Tuntun sì ni àwọn Amèríkà. Sister White n kòni pé a ó dojú kọ̀ gbogbo ayé pèlú idánwò òfin Ojọ̀ Àìkú, àti pé Ijọ̀ Róòmù yòò sàájú nínú àwọn inúnibini ní Yúróòpù, Pùròtèsítàntì tí ó ti ṣubú sì yòò sàájú nínú àwọn inúnibini ní àwọn Amèríkà. Àwọn Amèríkà àti Yúróòpù ni a tùmò sí gégé bí “Christendom.” Ijọ̀ Róòmù àti Pùròtèsítàntì tí ó ti ṣubú méjèjì “yòò lépa ọ̀nà kan nàà sí àwọn tí n bọ̀lá fún gbogbo àwọn àṣe Ọ̀lórùn.”

“Yòò lépa” n tọ̀ka sí iṣe ojọ̀ iwájú kan láti ọ̀dọ̀ agbára méjèjì, ó sì jẹ̀ aláìṣeṣe nípa gíràmà láti dábàà pé Romanism ti Ayé Àtìjọ̀ ni agbára papal ti Àwọn Àkókò Òkùnkùn. Inúnibini tí agbára méjèjì yòò se wà ní àsikò ojọ̀ iwájú. Itumò ọ̀rọ̀ nàà ni “yòò lépa,” ó sì tùmò sí láti tẹ̀lẹ̀ tàbí lé ohun kan nípase eré láti sàṣeyorí tàbí láti ní iní rẹ̀. Ó n fi iṣe ojọ̀ iwájú hàn nínú èyí tí eni kọ̀kọ̀kan tàbí egbé kan ti faramó isapá àtinúdà láti máa wá àfojúsùn tàbí ohun ète kan.

Gbolohun nàà lè ní ilò nínú onírúurú àyíkà: “Yòò tẹ̀ lé iṣe-ọ̀ye nípa iṣegùn,” èyí tùmò sí pé ó ní ètò láti ṣiṣe sí i kí ó lè di amòye iṣegùn. “Yòò tẹ̀ lé oye ekó nípa ẹ̀rọ,” èyí fi hàn pé ó pinnu láti kẹkọ̀ ẹ̀rọ ní ilé-èkọ̀ gíga. “Egbé nàà yòò tẹ̀ lé iṣe nàà tí yóò fi parí,” èyí n tọ̀ka sí i pé egbé nàà yòò máa bá a lọ̀ ní ṣiṣe lórí iṣe nàà tí yóò fi pé. “Wón yòò tẹ̀ lé igbésè òfin lòdì sí ilé-iṣe nàà,” èyí tùmò sí pé wón ní èrò láti gbé àwọn igbésè òfin láti yanjú ẹ̀dùn okan kan tàbí láti wá idájọ̀ ọ̀dodo. Ní

àkótán, “yòò tè lé” n fi ipinnu şinşin, ifaradà, àti ète mímọ hàn láti şaşeparí góngó tàbí àbájáde kan pátó ní ojọ iwájú.

Ìtumọ àdání tí a fi n kọni pé Ịjọ Róòmù ti Ayé Àtíjọ ti di itàn igbàani, ni a tún lò léyìn nàà gégé bí pálàngì láti gbé ilò àşişe kan ró nínú fifi àşotélé sí işe leëmẹta. Ó jiyàn pé fifi Róòmù sí işe leëmẹta n şojú Róòmù abòrişà, tí Róòmù Pápà tè lé, léyìn nàà sì ni Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà gégé bí ẹkẹta nínú àwọn Róòmù mẹta nàà. Ilò àşişe tí ó jọ èyí gan-an ni a lò láipẹ léyìn September 11, 2001, nígbà tí ẹgbé kan yapa kúrò nínú işípò nàà nítorí iwé Joel.

Ịjà nàà bèrẹ ní ipadé àgọ kan ní Kánadá, níbi tí a ti şakópọ ilò mètẹ̀tẹ̀ta ti àwọn ẹgbé mẹta sínú iwé Jóeli láti kọni pé Ísílámù ti ẹgbé kẹta ni orílẹ̀-èdè tí ó wá sí i lòdì sí ilẹ̀ nàà nínú ẹşẹ kẹfà ti orí kìn-ín-ní. Orílẹ̀-èdè nàà ni Róòmù ti pópù, şùgbọn wọn gbé itumọ àdání kan wólé tí n sọ pé Ísílámù ni orílẹ̀-èdè nàà. Ilò mètẹ̀tẹ̀ta ti àwọn ẹgbé mẹta ti fi Ísílámù múlẹ̀ gégé bí agbára ojọ Kẹşàn-án 11, 2001, àti pé itumọ àdání tuntun nàà tenu mó ọn pé agbára pópù nínú Jóeli orí kìn-ín-ní jẹ Ísílámù ní tòótọ. Itumọ àdání kan tí ó kọ idánimọ tó tọ ti agbára pópù nínú iwé Jóeli ni a ti fi agbára kún nípasẹ̀ ilò tí kò tọ ti àwọn ẹgbé mẹta. Ní báyií, wọn tún n gbé itumọ àdání kan wólé tí ó n yà agbára pópù sí ẹgbé kan fún Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà.

Ohun tí ó ti wà tẹ̀lẹ̀, èyí nàà ni yòò tún wà; ohun tí a sì ti şe, èyí nàà ni a ó tún şe: kò sí sí ohun tuntun kankan lábẹ̀ oòrùn. Şé ohun kan wà tí a lè sọ nípa rẹ̀ pé, Wò ó, èyí jẹ̀ tuntun? Ó ti wà tẹ̀lẹ̀ láti igbà àtíjọ, şájú wa. Oníwàásù 1:9, 10.

Àwọn ijàmbá ọ̀rọ̀ igbà ikeyin ní pípàdèpadà àwọn ijàmbá ọ̀rọ̀ àtíjọ nínú, àti ní Danieli orí kọkànlá ni ijàmbá ọ̀rọ̀ Uriah Smith wà níbi tí ó ti fi itumọ àdání tirẹ̀ lélẹ̀ lórí ààmì ọba àríwá. Ní şişe bẹ̀, ó dá imòye kan sílẹ̀ nípa Danieli orí kọkànlá tí kò mú nńkan kan jáde bí kò şe òkùnkùn. Ní àwọn ojọ ikeyin wònyí, àwọn ijàmbá ọ̀rọ̀ tí a tún n şe yií jẹ̀ pàápàá jùlọ idánimọ̀ ẹ̀so fifi itumọ̀ àdání kàn sí òtítọ̀ tí a ti fi múlẹ̀. Èyí ni Smith şe nínú iwé rẹ̀, Daniel and the Revelation. Èyí ni a şe nínú ijàmbá ọ̀rọ̀ tó wà nínú iwé Joel, àti pé işesí kan nàà ni a n lò nígbà tí a bá mú ipínrọ̀ kan láti inú The Great Controversy tí ó yàgò fún itumọ̀ tó wà nínú ayé àti nínú àwọn ikòwé Ellen White nípa ohun tí “Christendom” dúró fún, pẹ̀lú ikòşilẹ̀ àwọn òfin ipilẹ̀ gírámà tí n fi hàn pé ọ̀rọ̀ nàà “will pursue” n tọka sí işẹ̀lẹ̀ ojọ iwájú. Láti ibẹ̀ gégé bí ipò itọkasí, a sì tún lò èrò tí ó ní àbùkù pé “Old World” ni itàn agbára pópù láti ọ̀dún 538 títi dé 1798, láti jiyàn lòdì sí ọ̀ye tí a ti fi múlẹ̀ nípa itumọ̀ lílo mètálọkan àşotélé.

“Gbogbo ohun tí Ọ̀lọrun ti sọ ní pátó nínú itàn àşotélé pé a óò mú şe ní àtíjọ, ni a ti mú şe; gbogbo ohun tí ó sì şì n bọ ní itòlẹ̀şẹ̀şẹ̀ rẹ̀ yòò sì şe. Dáníẹ̀lì, wòlì Ọ̀lọrun, dúró ní ipò rẹ̀. Jóhànù dúró ní ipò rẹ̀. Nínú Ifihàn, Kinnìùn èyà Júdá ti şì iwé Dáníẹ̀lì sílẹ̀ fún àwọn akẹ̀kọ̀ọ̀ àşotélé, bẹ̀ ni Dáníẹ̀lì sí n dúró ní ipò rẹ̀. Ó jẹ̀rìí tirẹ̀, èyí tí Olúwa fi hàn án nínú iran nípa àwọn işẹ̀lẹ̀ nílá àti mímọ̀ra tó ye kí a mò bí a şe dúró lórí gan-an etí òde imúşe wọn.”

“Nínú itàn àti àşotélé, Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọrun fi ijà tí ó ti pé gan-an láàárín òtítọ̀ àti àşişe hàn. Ịjà nàà şì n bá a lọ. Àwọn nńkan wònyí tí ó ti wà tẹ̀lẹ̀, a ó tún şe wọn. A ó tún jí àwọn àriyànjiyàn àtíjọ dide, àwọn ẹ̀kọ̀ tuntun yòò sì máa dide nígbà gbogbo. Şùgbọn àwọn èniyàn Ọ̀lọrun, tí nínú igbàgbọ̀ wọn àti nínú imúşe àşotélé ti kó ipa kan nínú ikéde àwọn iranşe ángẹ̀lì kíiní, keji, àti kẹta, mò ibi tí wọn dúró sí. Wọn ní irírí kan tí ó şeyebíye ju wúra dádára lọ. Wọn ní láti dúró

şinşin bí àpáta, ní dídì mú ìbèrè ìgbèkèlè wọn şinşin tí tí dé òpin.” Selected Message, book 2, 109.

Ó rorùn láti fi hàn pé Sister White so “ìbèrè ìgboya wọn” ti Pọ̀lù di òtító ipilè ti Adventism. Àwọn Millerite kóni pé “àwọn oloşà àwọn èniyan re” ni agbára pòòpù, àti láti odún 1989 lo işisè àwọn egberún kan ó lé merinlélogórin ti tún ti máa n fi imòye kan náà hàn léraléra nípa ààmì náà gégé bí àwọn Millerite ti şe. Ní báyii “èkó tuntun” kan wà nípa eni tí “àwọn oloşà àwọn èniyan re” jé, ó sì ti jí àriyànjiyàn àtijó dide padà, ní ti pé ó n lo idánimò tí kò tó ti ààmì àsoṭélé kan tí a ti fi múlè láti kó àwòkòşe àsoṭélé kan tí a gbé kalè lóri iyanrin. Yálà ó jé itumò ikòkò Smith, tàbí lílo orilè-èdè náà ní irò nínú Joel orí kíni, tàbí idánimò Orilè-Èdè Amèríkà gégé bí Róòmù Òde-Òní; gbogbo àşişe meṭeṭa náà n kolu oye tòótó nípa Róòmù pòòpù ní àwọn ojò ikèyin, àti ní şişe beè wọn n kolu ààmì náà tí ó fi iran àsoṭélé náà múlè, èyi tí n fi hàn bóya àwọn èniyan Olórùn yóò şeḡbè tàbí yóò yè.

Ní ojò iwájú, Ijọ Romanisimu ní Yúróòpù àti Pírótesítánti tí ó ti şubú kúrò nínú ìgbàgbó ní ilẹ̀ Amèríkà “yóò lépa” inúnibíni sí àwọn tí n pa ojò İsinmi mó gégé bí a ti şe é jalè gbogbo itàn mímó.

“Olórùn yóò jí àwọn èniyan Re dide; bí àwọn onà miiran bá kùna, àwọn èkó adámò yóò wọ inu wọn wá, èyi tí yóò yàn wọn nínú, yíyà iyàngbò kúrò lódò àlikámà. Olúwa n pe gbogbo àwọn tí ó gbà orò Re gbó pé kí wọn jí láti inu oorun. Imólè iyebiye ti dé, tí ó yè fún àkókò yi. Otító Bíbéli ni, tí ó n fi àwọn ewu tí ó wà lójú onà wa hàn. Imólè yi yè kí ó mú wa lo sí ikèkò mímúrasilè ti İwé Mímó àti sí àyèwò tó jinlè jùlo ti àwọn ipò tí a di mú. Olórùn fè kí a şawári gbogbo àwọn èka àti àwọn ipò otító ní kikún àti pèlú ifaradà, pèlú adúra àti àwè. Kò yè kí àwọn onígbàgbó sinmi lóri àfojúsùn àti àwọn èrò tí a kò şàlayé dáadáa nípa ohun tí ó jé otító.” Gospel Workers, 299.

A ó tèsiwájú àwọn irónú wònyí nínú àpilèkò tó kàn.